

Oskar Brázda (30. 9. 1887 Rosice - 19. 12. 1977 Líčkov)

Malíř Oskar Brázda je rodákem z Rosic (dnes součást Pardubic), kde se narodil 30. září 1887 do rodiny hostinského. Rodina se záhy přestěhovala do Prahy, kde byl otec provozním známé kavárny Slavia. Rodiče chtěli mít z malého Oskara živnostníka a zprvu neměli pro jeho umělecké sklony pochopení. Nakonec se ale podvolili jeho přání a poslali ho do Vídně, kde studoval na tamější Akademii výtvarných umění. V roce 1911 získal Brázda Zlatou státní medaili, což byla nejvyšší cena Akademie určená nejtalentovanějším studentům, a mohl odjet na stipendijní cestu do Říma.

V Itálii nakonec Oskar Brázda zůstal čtrnáct let. Studoval zde věhlasné sbírky starého umění, maloval, především portréty významných osobností, a vystavoval svá díla. V Římě se seznámil i se svou první manželkou, švédskou šlechtičnou Amelií Posse. Krátce po jejich sňatku však do jejich života zasáhla první světové válka, ve které stála Itálie proti Rakousko-Uhersku. Brázda jako rakousko-uherský občan byl internován na ostrově Sardinie. Po návratu do Říma v létě 1916 začal úzce spolupracovat s československým zahraničním odbojem (osobně poznal Tomáše Garrigua Masaryka, Edvarda Beneše i Milana Rastislava Štefánika). Pro českou kancelář v Římě pracoval především jako výtvarník: zhotovoval mapy budoucího Československa, připravoval návrhy uniforem, praporů a vlajek, ilustroval legionářský časopis. Hlásil se také několikrát jako dobrovolník na frontu. Před odjezdem však dostal tyfus, a než se uzdravil, válka skončila.

Po válce zůstal s rodinou ještě několik let v Římě. Navzdory uměleckým úspěchům v Itálii se roku 1925 vrátil do Čech, kde koupil zámek a veliké hospodářství ve vesnici Líčkov blízko Žatce. V roce 1938 se rozvedl s Amelií, která poté odjela i s jejich dvěma syny do Švédska.

Líčkov si Oskar Brázda zamiloval. Učarovala mu nejen okolní krajina, ale i místní ženy, které rád portrétoval. Jedna z nich se později stala Brázdovou druhou manželkou. O zámek malíř přišel kvůli komunistickému režimu, kterému se nelíbily jeho zahraniční kontakty a minulost. Na zámku však směl pobývat a malovat zde až

do smrti. Zámek byl po roce 1989 vrácen jeho druhé ženě, Marii Brázdové. Ta zde nyní provozuje Brázdovu galerii.

S první manželkou Amelií Posse měl Oskar Brázda dva syny: Bohuslava (narozen 13. 9. 1916 v Římě) a Jana (narozen 4. prosince 1917 v Římě). Během druhé světové války byl Bohuslav jedním z československých letců v britské armádě. Po komunistickém převratu v Československu emigroval do Argentiny. Mladší Jan se stal výtvarníkem jako jeho otec. Většinu života prožil ve Švédsku.

Slovníček:

Hostinský – vedoucí nebo majitel hostince (restaurace)

Provozní – vedoucí provozu, v tomto případě vedoucí kavárny

Být internován – muset pobývat na určeném místě, bez možnosti volného pohybu (Internace je často spojena s výjimečnou situací – válka, revoluce atp.)

